

UNITAT DOCENT DE L'ICS. CURS ACADÈMIC 2020-2021

FARMACOLOGIA CLÍNICA. CINQUÈ CURS

5,5 crèdits teòrics (137,5 hores)

Classes teòriques: 28

Seminaris: 11

1. OBJECTIUS

- Conèixer les bases científiques de la prescripció de medicaments i la seva aplicació a la terapèutica pràctica.
- Saber trobar i interpretar informació oral, escrita i electrònica sobre medicaments i terapèutica.
- Conèixer els mètodes per individualitzar els tractaments farmacològics segons les necessitats i característiques del pacient.
- Conèixer les estratègies terapèutiques amb la millor relació benefici-risc per al tractament dels problemes més freqüents de salut.
- Familiaritzar-se amb les estratègies terapèutiques amb relació benefici-risc més favorable en el tractament de pacients concrets.

2. CONEIXEMENTS PREVIS NECESSARIS

L'alumne ha de tenir coneixements de farmacologia bàsica i de medicina clínica, en especial de patologies mèdiques.

3. RECURSOS DOCENTS

Classes teòriques

Presentació sistematitzada dels diferents temes, acompanyada d'esquemes i guions.

Invitem als alumnes a què participin activament a les classes, en forma de preguntes i comentaris.

Seminaris

Seminaris d'anàlisi i/o resolució de problemes, de caràcter obligatori, 80% d'assistència obligatòria mínima per poder-se examinar.

Els seminaris de farmacologia clínica pretenen analitzar i discutir diferents aspectes de l'aproximació terapèutica als problemes de salut, tot partint d'un exemple concret. Els alumnes es dividiran en quatre grans grups per abordar, cadascun, un tema diferent.

Les 10 sessions de treball i discussió es completaran amb una sessió final conjunta (Mini-congrés), en la que cada grup de seminaris presentarà els resultats principals de les discussions i conclusions del seu seminari i la recerca portada a terme, als altres companys de curs.

Dinàmica de treball dels seminaris

Hi ha quatre grans grups de seminaris:

- Tractament del dolor.
- Risc cardiovascular i malalties cardiovasculars.
- Diabetis.
- Salut mental.

Durant 10 sessions de treball es farà un recorregut pels aspectes clínics, farmacològics, metodològics i de regulació legal de medicaments i salut pública, que permetrà familiaritzar-se amb l'estratègia terapèutica de

cadascun dels problemes tractats. A més, els participants dels seminaris tindran l'oportunitat de participar en un petit estudi de camp sobre algun aspecte relacionat amb l'ús dels medicaments que són objecte del seminari.

La sessió final conjunta (Mini-congrés) té l'objectiu de poder exposar als altres grups els resultats i conclusions a les que s'ha arribat en cadascun dels seminaris. També pretén familiaritzar l'alumne amb la presentació de dades de recerca i exercitar les capacitats de síntesi i comunicació, de manera que se seleccionaran alguns treballs de cada grup de seminaris per a ser-hi presentats en forma de ponència curta o de pòster.

4. PRINCIPALS ASPECTES DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació dels coneixements assolits es basarà en dos elements: els exàmens de preguntes d'elecció múltiple (70% de la nota final), i l'avaluació del treball realitzat durant els seminaris (30%). **Per obtenir l'aprovat de l'assignatura, la qualificació dels exàmens teòrics no podrà ser de menys 4,0**

Exàmens teòrics

Es tracta de proves amb preguntes d'elecció múltiple, cadascuna amb 5 opcions de resposta, de les quals només una és vàlida. Les preguntes poden fer referència a continguts de les classes teòriques. Les preguntes contestades erròniament descompten 0,20 punts.

El 15 de juny a les 15,00 h hi haurà exàmens parcials alliberatoris: 1er parcial (llicions 1 a 17) i 2on parcial (llicions 18 a 31) (amb 80% assistència mínima als seminaris per poder-se examinar). Cadascuna d'aquestes parts quedarà alliberada amb un 5.0 o més.

El 25 de juny a les 15,00h hi haurà l'examen de recuperació.

ATENCIÓ: per tal de poder fer la mitjana amb el parcial prèviament alliberat, cal obtenir una nota mínima de 4,0 en aquest examen final de recuperació.

Els alumnes que hagin de d'examinar-se de tota la matèria: la prova es considerarà superada sempre que la nota mitjana de les dues subproves sigui igual o superior a 5,0. **ATENCIÓ:** per tal de poder fer la mitjana, cal que la nota mínima de cadascuna de les dues subproves sigui igual o superior a 4,0.

Seminaris

Els professors responsables de cada seminari avaluaran la participació en les sessions presencials, el treball de recerca i la interpretació dels resultats, el registre de l'activitat de les sessions (portafoli) i la presentació al Mini-congrés.

5. CÀRREGA DE TREBALL

Es considera que l'estudiant necessitarà 1,5 hores d'estudi per classe impartida.

Els 11 seminaris tenen una durada de tres hores cadascun i requereixen unes 16 hores de treball autònom.

6. PROFESSORAT

La Unitat del Departament de Farmacologia, Terapèutica i Toxicologia a la UD Vall d'Hebron és responsable d'impartir la docència corresponent a l'àrea de coneixement de Farmacologia i en particular l'assignatura de Farmacologia Clínica. La Unitat està ubicada a les plantes 3^a i 4^a de l'edifici de l'Escola d'Infermeres.

El professor responsable de l'organització de l'assignatura és el Dr. Eduard Diogène Fadini. Altres professors que impartiran la docència són:

Antònia Agustí, professora associada mèdica
Cristina Aguilera, professora associada mèdica

Montse Bosch, professora associada mèdica
Josep Mª Castel, professor associat mèdic
Glòria Cereza, professora associada mèdica
Imma Danés, professora associada mèdica
Enriqueta Felip, Cap de Secció Oncologia, Unitat de Tumors Toràcics
Xavier Vidal, professor associat mèdic

PROGRAMA DE CLASSES TEÒRIQUES

De dilluns a divendres de 12 a 13 h, del 15 de febrer al 7 de maig de 2021 (Aula 3).

FARMACOLOGIA CLÍNICA GENERAL

Lliçó 1.	15/02	ED	Introducció a la farmacologia clínica i terapèutica. Els medicaments d'ús humà.
Lliçó 2.	17/02	ED	Fonts d'informació en terapèutica i farmacologia clínica.
Lliçó 3.	19/02	ED	Desenvolupament de medicaments: aspectes científics, metodològics, bioètics i legals. Efecte placebo.
Lliçó 4.	22/02	XV	Assaig clínic (1): bases metodològiques.
Lliçó 5.	24/02	XV	Assaig clínic (2): aplicació a la pràctica clínica.
Lliçó 6.	26/02	AA	Farmacocinètica clínica i ajust de la dosi. Avaluació de l'acció i efecte dels medicaments.
Lliçó 7.	01/03	ED	Interaccions farmacològiques d'interès clínic i interaccions entre medicaments i altres compostos.
Lliçó 8.	03/03	GC	Reaccions adverses de medicaments i farmacovigilància.
Lliçó 9.	05/03	GC	Reaccions d'hipersensibilitat i per idiosincràsia (farmacogenètica).
Lliçó 10.	08/03	GC	Abús i dependències de medicaments i drogues.
Lliçó 11.	10/03	XV	Farmacoepidemiologia.
Lliçó 12.	15/03	ED	Farmacologia clínica de l'embaràs i la infància.
Lliçó 13.	17/03	ED	Farmacologia clínica de la insuficiència renal, hepàtica i cardíaca.
Lliçó 14.	19/03	ED	Farmacologia clínica de l'edat avançada. Principis de selecció i d'utilització apropiada de medicaments en malalts d'edat avançada.
Lliçó 15.	22/03	ED	Bones pràctiques de prescripció de medicaments. Regulació legal dels medicaments i publicitat farmacèutica. Anamnesi farmacològica.
Lliçó 16.	24/03	ED	Ús de medicaments en el sistema de salut i les seves implicacions econòmiques
Lliçó 17.	26/03	ED	És possible desprescriure medicaments?

FARMACOLOGIA CLÍNICA ESPECIAL I TERAPÈUTICA

Lliçó 18.	07/04	ED	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: infeccions més freqüents en atenció primària.
Lliçó 19.	09/04	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: risc i patologia cardiovasculars (1).
Lliçó 20.	12/04	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: risc i patologia cardiovasculars (2).
Lliçó 21.	14/04	AA	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: diabetis.
Lliçó 22.	16/04	ID	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: salut mental (1).
Lliçó 23.	19/04	MB	Selecció i prescripció de medicaments en atenció primària: salut mental (2).
Lliçó 24.	21/04	CA	Selecció i prescripció de medicaments per al tractament del dolor (1).
Lliçó 25.	23/04	CA	Selecció i prescripció de medicaments per al tractament del dolor (2).
Lliçó 26.	26/04	ID	Principis de selecció i utilització apropiada de medicaments en patologia respiratòria.

Lliçó 27.	28/04	ED	Principis de selecció i utilització apropiada de medicaments en patologia digestiva.
Lliçó 28.	30/04	EF	Selecció i prescripció de medicaments en oncologia.
Lliçó 29.	03/05	ED	Principis de selecció i d'utilització apropiada dels contraceptius.
Lliçó 30.	05/05	ED	Principis de selecció i d'utilització apropiada de medicaments en patologia gènito-urinària.
Lliçó 31.	07/05	ED	Medecines alternatives.
15,00 h	15/06		Examen, 1r part (Lliçons 1 a 17) i 2ona part (Lliçons 18 a 31) (amb 80% assistència obligatòria mínima als seminaris per poder-se examinar)
15,00 h	25/06		Examen recuperació parcials

PROGRAMA DE SEMINARIS

De 9 a 12 h, del 22 de febrer al 19 de maig, Aules de la Unitat Docent.

Seminari Tractament del dolor	Grups	Dia		
Seminari 1: CA-JMC	19, 20, 21, 22, 25, 26, 27 i 28	22/02	Sessió 1	9-12 h
		24/02	Sessió 2	9-12 h
		26/02	Sessió 3	9-12 h
		01/03	Sessió 4	9-12 h
		03/03	Sessió 5	9-12 h
		05/03	Sessió 6	9-12 h
		08/03	Sessió 7	9-12 h
		10/03	Sessió 8	9-12 h
		12/03	Sessió 9	9-12 h
		15/03	Sessió 10	9-12 h
		17/03	Sessió 11	9-12 h

Seminari Malalties cardiovasculars	Grups	Dia		
Seminari 2: AA-ED	9, 10, 11, 12	22/03	Sessió 1	9-12 h
		24/03	Sessió 2	9-12 h
		26/03	Sessió 3	9-12 h
		07/04	Sessió 4	9-12 h
		09/04	Sessió 5	9-12 h
		12/04	Sessió 6	9-12 h
		14/04	Sessió 7	9-12 h
		16/04	Sessió 8	9-12 h
		19/04	Sessió 9	9-12 h
		21/04	Sessió 10	9-12 h
		23/04	Sessió 11	9-12 h

Seminari Diabetis	Grups	Dia		
Seminari 3: XV-GC	13, 14, 15, 16, 17 i 18	26/04	Sessió 1	9-12 h
		28/04	Sessió 2	9-12 h
		29/04	Sessió 3	9-12 h
		03/05	Sessió 4	9-12 h
		05/05	Sessió 5	9-12 h
		07/05	Sessió 6	9-12 h
		10/05	Sessió 7	9-12 h
		12/05	Sessió 8	9-12 h
		14/05	Sessió 9	9-12 h
		17/05	Sessió 10	9-12 h
		19/05	Sessió 11	9-12 h

Seminari Salut Mental	Grups	Dia		
Seminari 4: MB-ID	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8	23/03	Sessió 1	9-12 h
		25/03	Sessió 2	9-12 h
		06/04	Sessió 3	9-12 h
		08/04	Sessió 4	9-12 h
		13/04	Sessió 5	9-12 h
		15/04	Sessió 6	9-12 h
		20/04	Sessió 7	9-12 h
		22/04	Sessió 8	9-12 h
		27/04	Sessió 9	9-12 h
		29/04	Sessió 10	9-12 h
		04/05	Sessió 11	9-12 h

VERSIÓ 08/02/2021